

ETIČKI KODEKS

Sharr Berry DOO

www.sharrberry.com

Ažuriran, važi od:
1.12.2022. godine

SADRŽAJ

<i>Uvodna napomena</i>	3
1. OSNOVNI PRINCIPI POSLOVANJA SHARR BERRY DOO	4
1.1. Bezbednost na radu	4
1.2. Zaštita osetljivih i poverljivih informacija	4
1.3. Zaštita podataka o ličnosti	4
1.4. Zaštita intelektualne svojine	5
1.5. Uslovi zapošljavanja, sukob interesa	5
2. OSNOVNI PRINCIPI ODNOSA SHARR BERRY DOO SA TREĆIM LICIMA	6
2.1. Odnosi sa državnim organima	6
2.2. Poslovni odnosi i aktivnosti Sharr Berry DOO	6
2.3. Sprečavanje praksi korupcije	7
2.4. Mere sprečavanja pranja novca	8
2.5. Restriktivne mere i druge međunarodne sankcije	8
2.6. Saopštavanje informacija	9
3. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	9
4. ZAVRŠNE ODREDBE	9

Uvodna napomena

Kompanija Sharr Berry DOO je posvećena poštovanju pozitivnih zakonskih propisa, međunarodnih sporazuma, etičkih i moralnih pravila i pravičnog tržišnog ponašanja.

Svrha ovog Etičkog kodeksa jeste da identifikuje osnovna pravila kojih se Sharr Berry DOO pridržava tokom svojih svakodnevnih aktivnosti i uspostavi odgovarajuće obaveze za kompaniju i njene zaposlene u smislu datih pravila.

Sharr Berry DOO i svi njeni zaposleni, bez izuzetka, dužni su da poštuju Etički kodeks. Etički kodeks sadrži osnovne principe i vrednosti kojima se Sharr Berry DOO vodi i koje namerava da poštuje i ubuduće.

Etički kodeks ne pokriva i ne može da pokrije sva pravila i situacije koje se mogu javiti. U pitanjima, situacijama i odnosima koji nisu izričito obuhvaćeni Etičkim kodeksom Sharr Berry DOO i njeni zaposleni dužni su da se ponašaju i postupaju u skladu sa principima i ciljevima Etičkog kodeksa, pozitivnim zakonskim propisima, međunarodnim sporazumima, etičkim i moralnim pravilima i pravičnim komercijalnim ponašanjem kako bi poštovali ugled i reputaciju Sharr Berry DOO.

1. OSNOVNI PRINCIPI POSLOVANJA SHARR BERRY DOO

1.1. Bezbednost na radu

Sharr Berry DOO bezbednost na radu i zaštitu zdravlja zaposlenih doživljava kao prioritet. Sharr Berry DOO i zaposleni vode računa da se poštuju svi zakonski i interni propisi koji se odnose na bezbednost na radu i temeljno sprečavaju oštećenja i štetu nastalu kršenjem ovih propisa. Rukovodioci i zaposleni temeljno eliminišu potencijalne rizike povezane sa aktivnostima zapošljavanja. Sharr Berry DOO usvaja i redovno proverava odgovarajuće, preventivne i sigurnosne mere u cilju zaštite zdravlja zaposlenih, i ove mere se po potrebi ažuriraju. U tu svrhu, Sharr Berry DOO takođe organizuje odgovarajuće kurseve, obuku i ispite za zaposlene povodom bezbednosti na radu. Sharr Berry DOO uvek prihvata predloge zaposlenih za povećanje stepena bezbednosti na radu i zaštite zdravlja na radu, obrađuje ih, ocenjuje i usvaja odgovarajuće mere u ovoj oblasti ukoliko su opravdane. Svaki zaposleni ima pravo da podnese predlog naveden u prethodnoj rečenici. Ukoliko zaposleni posumnjaju da su prekršeni pozitivni zakonski propisi koji se odnose na bezbednost na radu ili da je takvo kršenje neminovno, zaposleni su dužni da o tome obaveste nadležnog rukovodioca.

1.2. Zaštita osetljivih i poverljivih informacija

Sharr Berry DOO vodi računa ne samo o zaštiti osetljivih i poverljivih informacija o Sharr Berry DOO, već i o zaštiti svih drugih informacija o zaposlenima, kupcima i poslovnim partnerima. Zaposleni vode računa da u okviru svojih aktivnosti i tokom razgovora o poslovnim transakcijama trećim licima saopštavaju samo podatke koji su strogo neophodni. Zaposleni su dužni da se pobrinu da obaveza trećeg lica povezana sa čuvanjem poverljivosti osetljivih i poverljivih informacija postane deo komunikacije sa trećim licem ili deo ugovornog odnosa. Zaposleni vode računa da se u okviru svojih aktivnosti ne mešaju u komunikaciju koja nije upućena njima. Ako zaposleni posumnjaju da su osetljive ili poverljive informacije obelodanjene ili zloupotrebene, ili da su obelodanjivanje ili zloupotreba neminovni, dužni su da o ovim činjenicama obaveste nadležnog rukovodioca.

1.3. Zaštita podataka o ličnosti

Podacima o ličnosti smatraju se svi podaci o ličnosti koje Sharr Berry DOO dobije o zaposlenima, kupcima, poslovnim partnerima i svim ostalim licima na koje se podaci odnose.

Sharr Berry DOO i zaposleni se u potpunosti pridržavaju svih propisa koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti. Svaki zaposleni je dužan da sve podatke o ličnosti do kojih je došao obavljajući svoj posao temeljno štiti i dostavlja ih samo ovlaštenim licima na osnovu odgovarajućeg zakonskog propisa ili pisanog pristanka odgovarajućeg lica. Ako zaposleni posumnja da su podaci o ličnosti obelodanjeni ili zloupotrebjeni, ili da su obelodanjivanje ili zloupotreba neminovni, dužan je da o tim činjenicama bez nepotrebnog odlaganja obavesti nadležnog rukovodioca.

1.4. Zaštita intelektualne svojine

Sharr Berry DOO i zaposleni temeljno štite prava intelektualne svojine u skladu sa svim pozitivnim zakonskim propisima i međunarodnim sporazumima koji se odnose na ovu oblast. Svi zaposleni dužni su da štite prava intelektualne svojine u vlasništvu Sharr Berry DOO. Svi zaposleni dužni su da poštuju autorska prava drugih subjekata i uvere se da imaju pravo da koriste određeno delo. Ako zaposleni posumnja da su prava intelektualne svojine zloupotrebjena ili bi mogla biti zloupotrebjena, dužan je da o navedenim činjenicama bez nepotrebnog odlaganja obavesti nadležnog rukovodioca.

1.5. Uslovi zapošljavanja, sukob interesa

Sharr Berry DOO strogo insistira na zapošljavanju kvalitetnog i pouzdanog osoblja. Osoblje koje je detaljno uključeno u proces zapošljavanja, u skladu sa važećim zakonima i propisima, proverava da li kandidati za posao ispunjavaju sve važne uslove (npr. obrazovanje, kompetencije, iskustvo, odsustvo sukoba interesa). Sukob interesa nastaje u situaciji kada zaposleni ima interes koji ometa njegova radna zaduženja u Sharr Berry DOO. Zaposleni strogo izbegavaju situacije koje bi se mogle smatrati sukobom interesa. U slučaju da postoji opasnost od sukoba interesa ili sukob interesa, zaposleni je dužan da o navedenoj opasnosti ili sukobu interesa bez nepotrebnog odlaganja obavesti odgovarajućeg rukovodioca.

2. OSNOVNI PRINCIPI ODNOSA SHARR BERRY DOO SA TREĆIM LICIMA

2.1. Odnosi sa državnim organima

Sharr Berry DOO saraduje sa državnim organima otvoreno i u skladu sa svim relevantnim pravilima. Sharr Berry DOO poštuje nezavisnost i nepristrasnost državnih organa. Sharr Berry DOO i njeni zaposleni nikada i ni pod kojim okolnostima ne pokušavaju da nezakonito utiču na odluke i postupke državnih organa. Sharr Berry DOO apsolutno odbija potencijalne pokušaje u tom pogledu i uopšte ih ne toleriše.

Sharr Berry DOO poštuje sve pravosnažne odluke i obavezujuće naloge državnih organa. Sharr Berry DOO i njeni zaposleni ne smeju da budu deo radnji ili aktivnosti koje bi mogle dovesti u sumnju prirodu njihovih odnosa sa licima koja postupaju u ime državnih organa, a naročito u situacijama kada službenici dodeljuju ugovore u ime državnih organa.

Sharr Berry DOO i njeni zaposleni dužni su da saraduju sa državnim organima povodom usklađenosti sa svim važećim zakonima. Na osnovu saradnje, Sharr Berry DOO i njeni zaposleni moraju državnim organima po potrebi da dostavljaju tačne, istinite i ažurirane informacije i prateću dokumentaciju.

2.2. Poslovni odnosi i aktivnosti Sharr Berry DOO

Slobodan razvoj tržišta na kojima Sharr Berry DOO posluje predstavlja njen interes, i ona u okviru svoje poslovne delatnosti poštuje sve zakone i propise. U radu sa dobavljačima, poslovnim partnerima, kupcima i donatorima Sharr Berry DOO i njeni zaposleni moraju uvek da poštuju sve važeće zakone i propise. U odnosima sa dobavljačima, poslovnim partnerima, kupcima i donatorima Sharr Berry DOO i njeni zaposleni pružaju isključivo istinite i tačne informacije u okviru poslovne ili marketinške delatnosti. Zaposleni su posebno dužni da pružaju istinite informacije o učinku i rezultatima koje je Sharr Berry DOO ostvarila, kao i informacije o činjenicama koje su važne za odluku dobavljača ili poslovnog partnera Sharr Berry DOO, i ne smeju da prikrivaju okolnosti koje imaju odlučujući uticaj. Pre zaključenja transakcije, zaposleni su dužni da u okviru svojih mogućnosti pribave uverenje da potencijalni poslovni partner nije uključen ni u kakvu nezakonitu radnju, da su sredstva i profit poslovnog partnera zakoniti. Pre zaključenja transakcije, zaposleni su dužni i da u okviru svojih mogućnosti saznaju kakav stav potencijalni poslovni partner ima prema svojim mehanizmima usklađenosti i kontrole (radu i efektivnosti).

Da bi zaposleni to saznali, moraju da ulože opravdane napore i sredstva koja su im na raspolaganju. Osoblje pribavlja podatke o konkurentima i kupcima isključivo na način koji je u

skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i iz zakonitih izvora. U okviru svojih aktivnosti, Sharr Berry DOO i osoblje nikada svesno ne navode neistinite ili iskrivljene informacije o konkurentima, njihovim proizvodima, uslugama ili učinku. Zabranjeno je da zaposleni sa konkurentima sklapaju sporazume, bez obzira da li su u pitanju usmeni, pisani, implicitni, formalni ili neformalni sporazumi, u vezi sa bilo kojim aspektom konkurencije, odnosno, sa cenom, uslovima prodaje, asortimanom proizvoda, preferencijalnim uslovima isporuke robe ili usluga, niti sporazum kojim bi se mogao zabraniti uticaj na konkurenciju. Zaposleni su dužni da izbegavaju radnje koje bi se mogle oceniti kao pokušaj Sharr Berry DOO da ostvari neopravdanu prednost u dodeli ugovora u postupku javne nabavke, grant šema ili licitacije, ili da utiče na njihov tok. Prilikom sklapanja ugovornih odnosa sa dobavljačima i poslovnim partnerima, Sharr Berry DOO i njeni zaposleni uvek pokušavaju da u svaku ugovornu odredbu uključe obavezu poštovanja važećih zakona i propisa, minimalnih standarda etičkih i moralnih pravila i principa pravičnog komercijalnog ponašanja. Zaposleni su dužni da vode evidenciju o pregovorima vođenim sa dobavljačima i poslovnim partnerima u vezi sa ugovornim uslovima.

2.3.Sprečavanje praksi korupcije

Sharr Berry DOO apsolutno odbija svaki čin primanja ili pružanja nepravične koristi, neovlašćeni čin ili čin bez pravnog osnova, bez obzira na oblik ili način pružanja te koristi ili izvršenja (u daljem tekstu: „mito“). Mitom se smatra svaki novčani ili nenovčani čin (posredan ili neposredan) bez ikakvog pravnog osnova, čiji je cilj ostvarivanje dobiti ili održavanje poslovanja na način koji ne podrazumeva sopstvenu privrednu delatnost ili čin, uticaj na poslovnu ili neku drugu odluku i/ ili ugovaranje neke druge nepravične koristi. Pre slanja ili prihvatanja poziva, poklona ili nekog drugog čina (npr. plaćanja za usluge), zaposleni su dužni da se upoznaju sa odgovarajućim pravilima pozitivnih zakonskih propisa, internim propisima Sharr Berry DOO i važećim i dostupnim internim propisima poslovnog partnera, ili, pak, sa kulturnim i društvenim konvencijama. Mitom se ne smatra poklon koji je: primljen ili dat u skladu sa standardnom tržišnom praksom u cilju promocije ili podrške ugledu Sharr Berry DOO; dat bez povezanosti sa nezakonitim ili neetičkim radnjama (tj. za koji se ne očekuje nepravična korist ili neovlašćeni čin); dat na takav način da priroda, vrednost i učestalost davanja poklona nisu neprikladni s obzirom na odgovarajuće okolnosti. Međutim, davanje poklona trećem licu u vrednosti većoj od 50 evra uvek mora unapred da odobri rukovodilac **Sharr Berry DOO**, a izdaci povezani s davanjem poklona ili nekim drugim činom uvek moraju da budu evidentirani, što uključuje i identitet primaoca, razlog i svrhu davanja poklona, tako da se data evidencija može pregledati u bilo kom trenutku, gledano unazad. Slično tome, prisustvovanje kulturnom, sportskom ili bilo kom drugom događaju, ili bilo koji drugi čin (npr. plaćanje za usluge) ne smatra se mitom, pod uslovom da su ispunjeni svi preduslovi iz ovog stava.

Zaposleni su dužni da odgovarajućeg rukovodioca obaveste o svakom pokušaju trećeg lica da utiče na aktivnosti, stavove i odluke zaposlenih u okviru **Sharr Berry DOO**. Zaposleni su takođe dužni da svog rukovodioca, obaveste da su izvršene ili bi mogle biti izvršene radnje koje po svojoj prirodi predstavljaju koruptivne radnje.

2.4.Mere sprečavanja pranja novca

Pranje novca je svaka aktivnost ili postupak koji imaju za cilj skrivanje dobiti ili sredstava dobijenih putem nezakonitih aktivnosti, a koji onemogućavaju pronalaženje izvora navedene dobiti ili sredstava i njihovog stvarnog vlasnika, odnosno, kroz koje se menjaju karakteristike navedene dobiti ili sredstava tako da izgleda da su u pitanju zakonito stečena dobit ili sredstva. Sharr Berry DOO i njeni zaposleni strogo izbegavaju sve aktivnosti koje bi se mogle smatrati skrivanjem, prenosom, zadržavanjem ili upotrebom robe koja bi mogla da potiče od nezakonitih aktivnosti, kao i sve aktivnosti koje bi se mogle smatrati prikrivanjem porekla robe ili stvaranjem prepreka za praćenje porekla robe. Sharr Berry DOO i njeni zaposleni strogo poštuju sve pozitivne zakonske propise koji se odnose na sprečavanje pranja novca, finansiranje nezakonitih aktivnosti, borbu protiv terorizma i podršku terorizmu. Sharr Berry DOO saraduje isključivo sa kupcima i poslovnim partnerima čiji se poslovni planovi, prema saznanjima Sharr Berry DOO/zaposlenih, finansiraju iz legalnih izvora. U okviru svojih mogućnosti, zaposleni su dužni da provere da li su aktivnosti odabranog poslovnog partnera zakonite i da li sredstva tog poslovnog partnera potiču iz legalnih izvora. U tu svrhu, zaposleni prikupljaju i čuvaju dokumentaciju i informacije povezane sa poslovnim partnerima i obavljenim transakcijama. Prilikom svakog prenosa sredstava koji Sharr Berry DOO izvrši u okviru svojih aktivnosti ili interesa, zaposleni su dužni da propisno utvrde ko je primalac sredstava i svrhu izvršenja datog čina. Svaki prenos sredstava koji Sharr Berry DOO izvrši u okviru svojih aktivnosti uredno se evidentira u odgovarajućoj dokumentaciji.

2.5.Restriktivne mere i druge međunarodne sankcije

Sharr Berry DOO i njeni zaposleni pridržavaju se restriktivnih mera i drugih međunarodnih sankcija (i) u meri u kojoj se one odnose na Sharr Berry DOO, njihove zaposlene ili aktivnosti u skladu s lokalnim pravnim poretkom koji reguliše navedene članice, zaposlene i aktivnosti i (ii) u meri u kojoj ugovorni sporazumi obavezuju Sharr Berry DOO (u daljem tekstu: „sankcije“). Sharr Berry DOO iz predostrožnosti postupa tako da sprečava neopravdano izlaganje, posredno ili neposredno, riziku od kršenja sankcija. Ako je zaposleni svestan nekog rizika koji se odnosi na sankcije ili sumnja u njegovo postojanje, čak i ako je reč samo o hipotetičkom riziku, dužan je da o tome obavesti svog rukovodioca.

2.6.Saopštavanje informacija

Sharr Berry DOO blagovremeno i pravovremeno saopštava informacije koje su propisane pozitivnim zakonskim propisima. Sharr Berry DOO ostale informacije saopštava uz poštovanje principa otvorenosti u meri u kojoj to odgovara datoj situaciji. Sharr Berry DOO poštuje činjenicu da saopštene informacije uvek treba da budu tačne, istinite i proverene.

Rukovodstvo kompanije je jedino ovlašćeno za komunikaciju sa medijima u ime Sharr Berry DOO. Zaposleni nisu pojedinačno ovlašćeni da medijima daju bilo kakve informacije o Sharr Berry DOO, niti da te informacije saopštavaju putem kanala komunikacije, uključujući i društvene mreže. Zaposleni su dužni da rukovodioca obaveste o zahtevu poslatom zaposlenom povodom davanja izjave za medije, odnosno o zahtevu da dostavi informacije o Sharr Berry DOO ili njenim aktivnostima i saradnji sa poslovnim partnerima.

3. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Sharr Berry DOO je u potpunosti svesna svoje ekološke odgovornosti i strogo se pridržava svih važećih pozitivnih zakonskih propisa koji regulišu zaštitu životne sredine.

Sharr Berry DOO redovno analizira uticaj svojih aktivnosti na životnu sredinu i usvaja odgovarajuće mere za zaštitu životne sredine. Kompanija redovno ažurira ove mere. Sharr Berry DOO svodi na minimum upotrebu otrovnih i drugih opasnih materija i materijala u okviru svojih aktivnosti, i vodi računa o pravilnom upravljanju otrovnim i drugim opasnim materijama i materijalima. Sharr Berry DOO nastoji da koristi samo procedure i tehnologiju koji su ekološki prihvatljivi. Ukoliko zaposleni na radnom mestu uoči događaj koji bi mogao da ima negativan uticaj na životnu sredinu, dužan je da o toj činjenici bez nepotrebnog odlaganja obavesti nadležnog rukovodioca.

4. ZAVRŠNE ODREDBE

Za zaposlene se obezbeđuju redovne obuke da bi se upoznali s ovom oblašću. Obuka je obavezna pri ulasku novozaposlenog u kompaniju. Sharr Berry DOO revidira i ažurira Etički kodeks tako da on odražava trenutne društvene potrebe, potrebe kompanije i potrebe zaposlenih.